

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar S2018/01589/SF

Översyn av grundskyddet för pensionärer – inriktning för ett nytt grundskydd, Ds 2018:8

Saco har beretts tillfälle att lämna synpunkter på regeringens promemoria – Översyn av grundskyddet för pensionärer – inriktning för ett nytt grundskydd.

I promemorian föreslås ett paket, bestående av ändringar av garantipensionen, bostadstillägg för ålderspensionärer och äldre försörjningsstödet.

Saco delar bedömningen att dessa delar av grundskyddet bör bli föremål för förstärkningar. Arbetsgruppen har i promemorian gjort en grundlig beskrivning och analys av problembild och olika alternativ. Vissa förslag behöver dock, som arbetsgruppen föreslår, utredas vidare.

Reformer avseende garantipensionen

Förslagen angående garantipensionen är att den ska höjas för både gifta och ogifta. Avräkning ska ske mot allmän pension på samma sätt som görs idag. Ett tilläggsbelopp i garantipensionen ska införas med ett högre belopp för ogifta än för gifta. Tilläggsbeloppet ska avräknas mot tjänstepension och nettokapitalinkomster med 48 procent.

Saco instämmer i att beloppen bör höjas och ser det som rimligt att man också inför ett tilläggsbelopp för de som har det sämst ställt. Saco har inga invändningar i sak om att tjänstepension ska reducera tilläggsbeloppet. Det kan dock leda till tekniska problem eftersom många kollektivavtal om tjänstepension, särskilt de som dagens pensionärer omfattas av, är s.k. bruttopensionsavtal enligt vilka tjänstepensionen bestäms först efter avräkning av bl.a. garantipension. Det finns därför risk för rundgång i systemet. Det är önskvärt att regeringen har en dialog med arbetsmarknadens parter om hur detta kan lösas tekniskt.

I promemorian föreslås också att nivån på garantipensionen ska justeras utifrån uttagsålder om uttaget görs senare än vid åldern för tidigast uttag av garantipension. Idag är denna ålder 65 år. När riktålder för uttag av pension införs utgår man istället från individens riktålder vid justering av garantipensionen vid senare uttag. Vid ett senare uttag ska den löpande

utbetalningen räknas upp i relation till den försäkrades förväntade genomsnittliga återstående livslängd (delningstalet) samt i relation till arvsvinster.

Saco välkomnar detta. Det är viktigt, som Saco också påpekat i andra remissvar, att även garantipensionärer får incitament att arbeta längre. Det är därför bra att öka de ekonomiska drivkrafterna så att det lönar sig att stanna kvar i arbetslivet. Möjligheten för garantipensionärer att kunna öka sin pension genom att arbeta längre är också viktig utifrån rättviseaspekter.

Reformer avseende bostadstillägg för ålderspensionärer

I promemorian föreslås en mängd förslag avseende bostadstillägg för ålderspensionärer. Bland annat föreslås att bostadskostnadstaket höjs till 7 000 kronor per månad, att ersättningsgraden för bostadskostnaden i bostadstillägget ska vara 100 procent upp till 3 000 kronor, 90 procent mellan 3 001 och 5 000 kronor, och 70 procent mellan 5 001 och 7 000 kronor. Det föreslås också att konsumtionsstödet i bostadstillägget ska avskaffas.

Vidare föreslås att vid beräkning av bostadstillägg ska tjänstepension, privat pension, arbetsinkomster, etableringsersättning och studiemedel tas upp med 100 procent i reduceringsinkomsten och att avräkning av bostadstillägg mot en reduceringsinkomst som överstiger ett prisbasbelopp ska höjas till 62 procent.

Vid höjning av garantipensionen ska fribeloppet i bostadstillägget höjas till samma nivå som garantipensionen. Skälig bostadskostnad i det särskilda bostadstillägget ska höjas till 7 000 kronor per månad.

Saco har inga invändningar mot förslagen.

Reformer avseende äldreförsörjningsstöd

I denna del föreslås att ett fribelopp för arbetsinkomster ska införas för personer med äldreförsörjningsstöd. Fribeloppet ska uppgå till 24 000 kr per år. Skälig bostadskostnad ska höjas till 7 000 kronor per månad.

Saco tillstyrker förslagen, som stärker incitamenten att fortsätta arbeta också för de med äldreförsörjningsstöd. Även här är möjligheten att öka sin försörjning genom arbete viktig av rättvisekäl.

Yttrande från Lärarnas Riksförbund biläggs.
Sveriges Veterinärförbund har anslutit sig till Sacos remissvar.

Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist

Helena Larsson